

Vlaams minister-president Kris Peeters wil geen grenzen stellen aan groei

Pleiten voor risicobeheer

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid plaatst de Vlaamse melkveehouderij met het wegvallen van het melkquotum vanaf 2015 in een nieuw perspectief. Het gemiddelde melkveebedrijf groeit intussen in sneltempo. Vlaams minister-president Kris Peeters: 'We willen dat veehouders aandachtig zijn in de ontwikkeling van hun bedrijf en dat ze geen onnodige risico's nemen.'

tekst **Annelies Debergh**

De drukte onderweg naar de hoofdstad Brussel vormt een schril contrast met de rust in de gangen van het kabinet van Vlaams minister-president Kris Peeters (50). Maar schijn bedriegt. Aan de achterzijde van talrijke deuren schuilen bureaus met stapels dossiers. Als minister-president draagt Kris Peeters ook de bevoegdheid over landbouw en plattelandsbeleid. De bespreking van de Europese budgetten in het kader van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de toekomstige afschaffing van het melkquotum zetten ook het landbouwbeleid van de Vlaamse overheid in een nieuw perspectief.

Wat zijn de verwachtingen van de impact van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)?
'Zeker is dat het budget voor de landbouw zal verminderen. Als over het bud-

get en de verdeling tussen de lidstaten eind dit jaar definitief beslist wordt, zal ook duidelijk worden hoeveel dat bedrag lager ligt. De toeslagrechten zullen dalen en de toekenning van deze hectaresteen wordt aan nieuwe voorwaarden gekoppeld, waaronder een aantal vergroeningsmaatregelen. In overleg met de landbouworganisaties kiest de Vlaamse overheid voor een blijvende koppeling van de zoekkoeienpremie, dat is een positief signaal naar die sector toe.'

Waarom kiest Vlaanderen, ondanks enkele tegengestelde adviezen, resoluut voor de weg van gekoppelde zoekkoeienpremie?

'Om beleid te maken moet je niet alleen puur economisch kijken, maar ook sociale aspecten meenemen. Ook in duurzaamheidsdiscussies is vaak alleen sprake van economische en ecologische

duurzaamheid, maar de sociale duurzaamheid wordt maar al te vaak vergeten. De koppeling van de premie is belangrijk voor de rendabiliteit in de sector. De laatste tien jaar zien we dat de vleesveehouder het op economisch vlak moeilijk heeft en dan zou een ont koppeling een versnelde uitvloeï kunnen te weegbrengen. De vraag is: wil je die evolutie zo snel laten verlopen?'

'De sector moet anderzijds wel realistisch blijven. De daling van het landbouwbudget zal een daling van de premies in het algemeen betekenen. Met de vermindering van de premie zal de sector hoe dan ook zelfredzamer moeten zijn. In de melksector was de premie al ont koppeld. Maar de herverdeling van de Europese premie en de overgang naar hectaresteen zal ook daar nog weer gevolgen hebben.'

Met het oog op de zachte landing is vanuit de overheid een stappenplan ontwikkeld. Recenter is de enquête naar de groeiplannen van Vlaamse melkveebedrijven. Hoe kijkt de overheid naar het einde van het quotumtijdperk?

'Het stappenplan is nog steeds van toepassing en geeft aan hoe de Vlaamse reglementering evolueert naar maart 2015. Zo is het voor melkveehouders duidelijk wat ze van het Vlaamse beleid kunnen verwachten.'

'Onder het motto "Hoeveel melk produceert Vlaanderen in 2018?" heeft de Vlaamse overheid recent melkveehouders bevraagd die meer dan 70 procent van de Vlaamse melkveehouderij verte-

nemers aandachtig zijn in het ontwikkelen van hun bedrijf. Veehouders moeten in hun investeringsplannen voorzichtig blijven, risico's incalculeren en leren rekening houden met de risicobestendigheid van het bedrijf.'

Er loopt nu ook een enquête over schaalvergroting. Komen er op korte termijn – net als na het debat rond megastallen in Nederland – grenzen aan de ontwikkeling van melkveebedrijven?

'We zijn nog lang niet toe aan een situatie zoals in Nederland. Het is in onze ogen ook geen opdracht voor de overheid om uit te maken hoe groot een bedrijf moet zijn. De tijd is voorbij dat de

zijn al heel wat andere grenzen waar bedrijven tegenaan lopen. Het is aan de boer of de ondernemer om daarmee te leren omgaan.'

Met de groei van de bedrijven neemt ook de druk op de ondernemer toe. Komt het familiebedrijf niet mee onder druk te staan?

'Door de samenwerking met de organisatie Boeren op een kruispunt hebben we als overheid een schat aan informatie over waar het op bedrijven fout gaat. Dat was een belangrijk hiaat in de beleidsvoering. Het is belangrijk dat we ook de onderkant van de sector zien.'

'Het afgelopen jaar is vijftig procent van

'Het is niet aan de overheid om uit te maken hoe groot een bedrijf moet zijn'

genwoordigen. Daaruit blijkt voorlopig dat melkveehouders hun bedrijf met 26 procent willen uitbreiden. Definitieve resultaten worden dit najaar bekendgemaakt.'

'We staan er als overheid van te kijken welke grote investeringen sommige ondernemers aangaan. Er wordt niet meer stapsgewijs gegroeid, er wordt steeds meer gesprongen. En dat terwijl ook de melkveehouderij rekening zal moeten houden met fluctuerende melkprijzen en schommelende grondstoffenprijzen, kortom de op- en neergaande beweging van de vrije markt. We willen dat onder-

overheid keuzes maakt voor de ondernemer. Een veehouder moet zelf kunnen kiezen. Er zijn al zoveel verschillende factoren waarmee ondernemers rekening moeten houden. De managementcapaciteiten van de veehouder zijn daarin bepalend.'

'Duidelijk is wel dat het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) niet ongebreideld kan blijven meegaan in investeringen. Voor melkveebedrijven ligt de grens nu op investeringen tot 150 procent van de huidige bedrijfsomvang.'

'Het nadeel van een grens stellen is dat elkeen denkt dat dat de norm wordt. Er

de overnames gebeurd via vennootschappen. We zien dat dit type bedrijf toch meer naar voren komt als een manier om de financiële druk te spreiden en het risico voor het gezin te beperken. Ook voor de echtgenoten in bedrijven zijn belangrijke stappen gezet. Zo is voorzien dat echtgenoten bij het toekennen van VLIF-steun mee betrokken worden in het verhaal.'

'We zien dat heel wat familiebedrijven de afgelopen jaren kozen voor een toenemende specialisatie. Het gemengde bedrijf is daarmee op de achtergrond geraakt. Maar ook daar liggen kansen. Het is niet mijn doel om een bepaald type bedrijf te promoten. Het is wel zo dat bijvoorbeeld een gemengd bedrijf het voordeel heeft om in economisch moeilijker tijden op een andere tak te kunnen terugvallen.'